รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทวาย
อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทวาย

มกราคม ๒๕๖๘

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

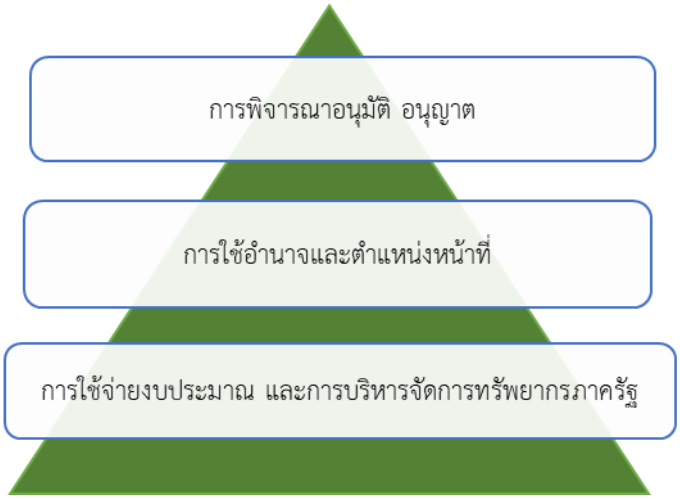

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

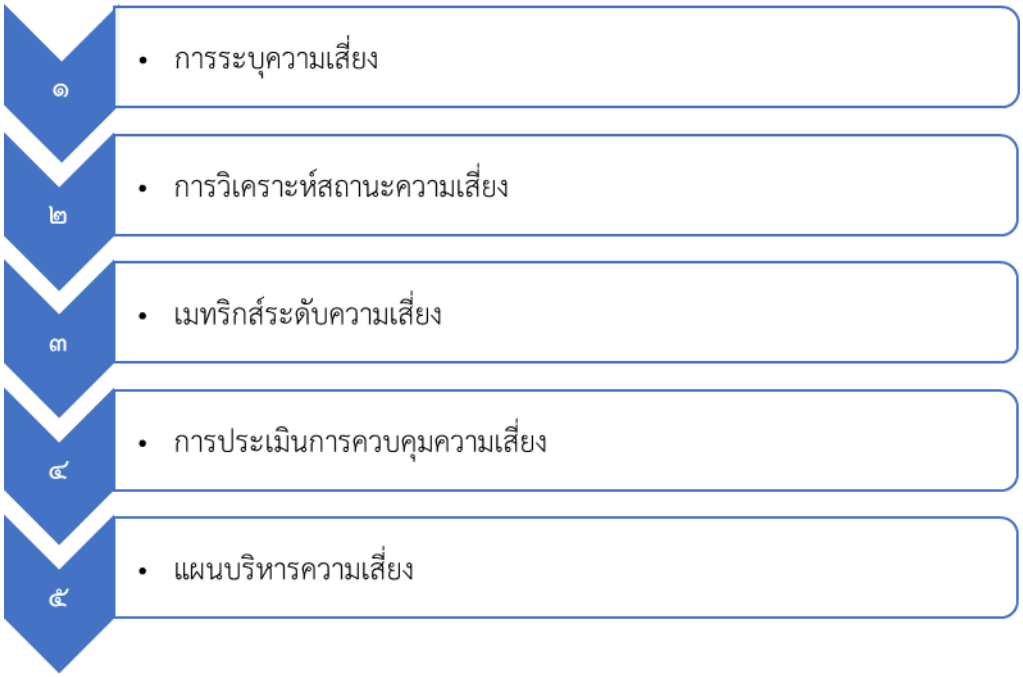

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็

เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

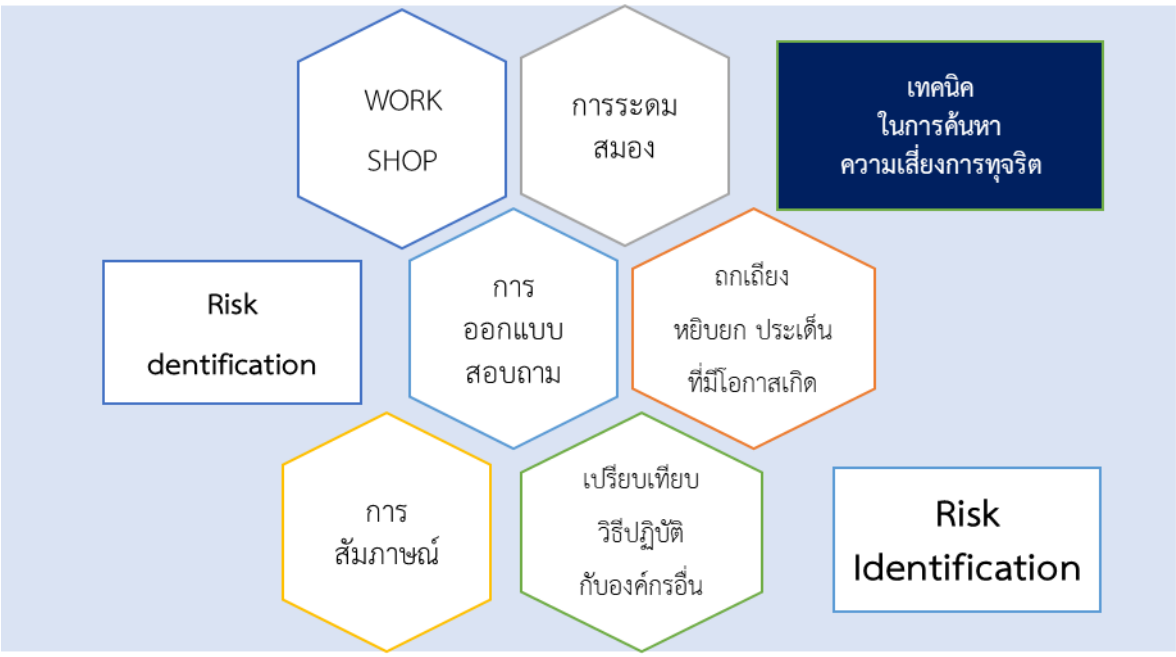

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน /เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จาก การพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	**สีแดง**
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	**สีส้ม**
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	**สีเหลือง**
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	**สีเขียว**

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที
สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง
สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่
สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงทวาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในกาบริหารจัดการความเสี่ยง
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (L*I)		
๑.กิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น - ประชาชนยังขาด ความรู้ความเข้าใจ แ ล ะ ไม่ ให้ความ สำคัญในการมีส่วน ร่วมในการประชาคม เพื่อจัดทำแผน พัฒนาท้องถิ่น -จำนวนโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นมี จำนวนมากแต่งบประมาณมีจำนวนจำกัด	๒	๓	๖	- ก่อนดำเนินการประชุม ประชาคม อบต. ได้ดำเนินการประสานผู้นำชุมชนในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าและสร้างความเข้าใจให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น - สร้างความเข้าใจให้กับประชาชนให้มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อจะได้จัดเรียงลำดับในการแก้ไขและดำเนินโครงการเร่งด่วนก่อนหลัง	- การควบคุมมีความเพียงพอสร้างความเข้าใจ ให้ประชาชนในการให้ ความสำคัญของการมีส่วนร่วมและจัดให้มีการบันทึกรายงานการประชุมประชาคมให้ประชาชนลงลายมือชื่อในการเข้าร่วมกิจกรรม
๒. งานนิติการกฎหมายและคดี - ขาดบุคากรในตำแหน่งนิติกรที่รับผิดชอบงานกฎหมายโดยตรงส่งผลให้การทำงาน ด้านกฎหมายอาจเกิดความผิดพลาดได้	๑	๒	๒	- มีคำสั่งแบ่งงานที่ชัดเจน - ปรับปรุงกรอบในแผนอัตรากำลังเพื่อสรรหาบุคลากรในตำแหน่ง เฉพาะทาง - กำชับให้เจ้าหน้าที่การ ปฏิบัติงานตามหนังสือสั่งการกฎระเบียบที่เกี่ยว ข้องอย่างเคร่งครัด	-การควบคุมที่มีอยู่ มีความเพียงพอเนื่องจากมีการกำกับดูแล จากหัวหน้าหน่วยงานอย่างใกล้ชิดและ มีการศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการ/การดำเนินการจัดการความเสี่ยง
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (L*I)		
๓. กิจกรรมด้านการพัสดุ - บุคลากรด้านการ พัสดุไม่เพียงพอ	๑	๓	๓	- มีคำสั่งแบ่งงานภายในกองคลัง - กำหนดอัตรากำลังเพื่อสรรหาให้พียงพอต่อการปฏิบัติงาน	- การควบคุมภายในที่มีอยู่มีความเหมาะสม แต่ยังไม่เพียงพอต้องทำการปรับปรุงต่อไป
๔. .กิจกรรมควบคุมด้านการควบคุมงานก่อสร้าง - ไม่สามารถควบคุม วัสดุที่ใช้งานก่อสร้างได้ เนื่องจากผู้รับจ้าง จะดำเนินการในช่วงที่ผู้ควบคุมงานไม่อยู่ - ผู้รับจ้างบางรายไม่ปฏิบัติตามสัญญา ทำให้เกิดความล่าช้า ในการก่อสร้าง	๒	๔	๘	- การรายงานผลการตรวจสอบของช่างผู้ควบคุมงาน - สอบทานการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และ ข้อบังคับ - ส่งตัวอย่างวัสดุเพื่อทดสอบคุณภาพให้กับสถาบันที่น่าเชื่อถือและ สามารถรับรองคุณภาพได้โดยให้ตรวจสอบ คุณภาพของวัสดุ	- ผู้ควบคุมงานตรวจสอบควบคุมงานอย่างต่อเนื่องถ้าไม่อยู่ควรมอบให้ผู้อื่นทำการแทนชั่วคราว - ให้ผู้ควบคุมงานตรวจสอบการควบคุมงานของผู้รับจ้างให้เป็นไปตามสัญญาจ้าง
๕. กิจกรรมด้านการเงินและบัญชี บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงาน การเงินและบัญชี (ครู) ยังไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชีและพัสดุ ศพด. - เจ้าหน้าที่ยังไม่มีความชำนาญด้านการเงินและบัญชีการพัสดุ	๑	๔	๔	- ส่งบุคลากรไปฝึกอบรม ข้อระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องใหม่ๆ	- หัวหน้าหน่วยงานเพิ่มการตรวจสอบควบคุมการจัดทำบัญชีและการจัดซื้อจัดจ้างอย่างต่อเนื่อง - ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการ/การดำเนินการจัดการความเสี่ยง
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (L*I)		
๖. กิจกรรมการต่ออายุบัตรประจำ ตัวผู้คนพิการ - บัตรประจำตัวคน พิการบางรายหมด อายุและไม่ได้ต่ออายุให้เป็นปัจจุบันเนื่องจากผู้ถือบัตร ลืมตรวจสอบอายุ บัตรของตนเอง โดย บัตรคนพิการมีทั้ง แบบใช้ได้ตลอดชีพ และแบบมีอายุ ๘ ปี	๒	๒	๔	- หน่วยงานมีเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและอำนวยความสะดวก พร้อมทั้ง ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็น ประจำ	- ประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์แก่ผู้พิการและประสานเจ้าหน้าที่พัฒนาสังคมฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นเรื่อง เพื่อขอความอนุเคราะห์ ดำเนินการต่อบัตรให้ผู้พิการ
๗. กิจกรรมด้านงานบริหารงานทั่วไป - การรับ - ส่งหนังสือ การเบิกจ่ายการจัดซื้อจัดจ้าง รวมถึง การควบคุมพัสดุที่ไม่ ต่อเนื่องอาจส่งผลทำให้เกิดความล่าช้า และเกิดผิดพลาดได้	๓	๑	๓	- แจ้งในที่ประชุม ผู้บริหาร พนักงาน เกี่ยวกับตำแหน่งว่างและ มอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่คนอื่นปฏิบัติหน้าที่แทน	- เจ้าหน้าที่ผู้มาปฏิบัติหน้าที่ แทนต้องเข้ารับการฝึกอบรม และศึกษาการปฏิบัติงานด้าน งานบริหารงานทั่วไปเพิ่มขึ้น - ติดตามรายงานข้อมูลต่างๆ ต้องมีความละเอียดรอบคอบ ก่อนรายงานทุกครั้ง
๘. กิจกรรมการติดตามผลการตรวจสอบ - การไม่นำข้อเสนอแนะที่ได้จากรายงานผลการตรวจสอบไปปฏิบัติอย่างจริงจังหรือปฏิบัติไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ-	๒	๑	๒	- มีกระบวนการติดตาม ผลการตรวจสอบ - มีการจัดทำแบบฟอร์ม รายงานการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของหน่วย ตรวจสอบภายใน-	จัดทำคู่มือกระบวนการ ติดตามผลการตรวจสอบ (SOP : Standard Operating Procedure) ดังนี้-

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการ/การดำเนินการจัดการความเสี่ยง
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (L*I)		
- บางหน่วยรับตรวจ ส่งเอกสารประกอบการรายงานผลการ ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะไม่ครบถ้วนตรงประเด็นและไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์เนื่องจากผู้รับตรวจยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบดังกล่าว รวมถึงการรายงานกลับล่าช้ากว่ากำหนด				เพื่อให้หน่วยรับตรวจใช้ประกอบการตอบข้อเสนอแนะให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน	๑. กรณีหน่วยงานไม่เข้าใจในประเด็นข้อตรวจพบ ผู้ตรวจสอบภายในจะดำเนินการชี้แจงประเด็นข้อตรวจพบให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ ๒. ปรับปรุงแบบฟอร์ม การติดตามการปฏิบัติ ตามข้อเสนอแนะ โดยเพิ่มหมายเหตุพร้อมยกตัวอย่างเอกสารประกอบการตอบ เพื่อชี้แจงให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เช่น รายงานการประชุม คำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ใบสำคัญเบิกจ่ายที่แก้ไขเป็นต้น ๓. ปรับระยะเวลาการรายงานผลปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของหน่วยรับตรวจเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรมเพื่อที่จะได้มีหลักฐานเชิงประจักษ์ประกอบการรายงาน ๔. จัดให้มีการตรวจติกตามผลไปพร้อมกับการเข้าตรวจในครั้งถัดไป